

Zapojení ukrajinských lékařek (lékařů) do našeho zdravotnictví

Česká lékařská komora vyjadřuje solidaritu a podporu lékařům, dalším zdravotníkům, i všem občanům Ukrajiny, jejichž vlast musí čelit agresi ze strany Ruska. I v této mimořádné situaci však musíme respektovat platné zákony a další právní normy sloužící k ochraně zdraví a bezpečnosti obyvatel České republiky.

Česká lékařská komora si váží ukrajinských lékařů a dalších zdravotníků, jejichž práce je pro naše zdravotnictví velmi důležitá. Podle registru ČLK k 1.3.2022 celkem 693 členů komory vystudovalo lékařskou fakultu na Ukrajině (387 žen a 306 mužů). Pro srovnání na konci roku 2012 šlo o pouhých 80 kolegů (37 žen a 43 mužů).

Pro ČLK není podstatná národnost, ale skutečnost, kde a jako lékařskou fakultu lékař(ka) přicházející ze zahraničí vystudoval(a). Zatím co v rámci Evropské unie studijní programy všech lékařských fakult musí splňovat daná minimální kritéria, u vysokých škol v ostatních, tzv. třetích zemích, toto zajištěné není. A právě to je důvod, proč vzdělání z takových škol nemůže být v EU automaticky uznáváno. Jde o bezpečnost pacientů.

Lékaři se zahraniční LF přijatí do ČLK

	Ukrajina	Rusko	Bělorusko	Celkem
2015	62	23	3	102
2016	88	24	3	128
2017	133	26	4	181
2018	103	8	0	128
2019	17	0	0	26
2020	46	10	1	66
2021	59	11	1	77

Od 1.7.2018 přijímá ČLK absolventy LF z tzv. třetích zemí pouze po složení aprobační zkoušky. Toto rozhodnutí výrazným způsobem přispělo ke kultivaci systému zaměstnávání zahraničních lékařů.

V souvislosti s migrační vlnou z Ukrajiny se objevují aktivity vedoucí k prosazování různých výjimek, aby byla lékařkám(řům) z Ukrajiny přiznávána způsobilost k výkonu povolání bez nutnosti splnit zákonem předepsané podmínky. Na první pohled to může vypadat jako dobrý nápad, jak uprchlíkům pomoci. Pokud bychom však na něco takového přistoupili, zadělávali bychom si na obrovský problém v rámci EU a navíc bychom mohli ohrozit bezpečnost pacientů.

Současné tragické události na Ukrajině nijak nemění podmínky pro výkon lékařského povolání lékařů, kteří nabyli své vzdělání v zemi, která není členem Evropské unie, týká se to tedy i Ukrajiny.

Vláda ČR zamýšlí zjednodušit pravidla pro přístup uprchlíků na pracovní trh v ČR. Česká lékařská komora s tímto souhlasí. Uprchlíky, kterým chceme poskytnout v naší zemi ochranu a bezpečí, je třeba co nejdříve integrovat do většinové společnosti.

Za tímto účelem ČLK v první řadě navrhuje odstraňování zbytečných byrokratických bariér a prosazuje maximální urychlení celého procesu přípravy na aprobační zkoušky. Komora však nemůže souhlasit s tím, aby jako lékař pracoval někdo, kdo nesplňuje minimální předepsané odborné požadavky nebo ten, kdo se nedokáže česky domluvit se svými pacienty a spolupracovníky. Jedinou možnou výjimkou na přechodnou dobu může být nouzová zdravotní pomoc v rámci uprchlických táborů a podobných zařízení, kde naopak

znalost ukrajinštiny či ruštiny může být výhodou. Podobná nouzová a provizorní opatření však nemohou nahradit řádný způsob integrace zahraničních lékařů(řek) do zdravotnictví v ČR a potažmo celé EU.

Návrh ČLK na urychlení integrace ukrajinských lékařek(řů) do českého zdravotnictví

Zahraníční zkušenosti z podobných migračních vln ukazují, že velká část uprchlíků se do původní vlasti nevrátí. Naopak lze očekávat příchod dalších občanů z Ukrajiny například v rámci procesu scelování rodin. Naším cílem je tedy vytvořit stabilní a dlouhodobě udržitelný systém integrace lékařek(řů) z Ukrajiny, který neohrozí bezpečnost pacientů v ČR a který bude zároveň skutečnou pomocí pro kolegyně (kolegy) přicházející z Ukrajiny v případě jejich zájmu o práci v ČR.

1. Zjednodušení administrativního procesu

Doklady lze například předkládat dodatečně, nemusí být vyžadováno úřední ověření, nemusí se platit kolky...

2. Finanční podpora ze strany státu

Stát hradí náklady na ubytování, stravování a poskytuje „stipendium“. Stát (kraje) zajišťuje péči o děti. Stát hradí náklady na vzdělávání.

3. Intenzivní jazykový kurz zakončený zkouškou

Kurzy organizuje stát ve spolupráci s kraji.

4. Zrušení současné tzv. odborné praxe, která bývá zneužívána k nelegálnímu výkonu práce.

Praxe lékařkám(řům) z Ukrajiny nechybí a její vyžadování zbytečně oddaluje složení aprobační zkoušky.

5. Intenzivní teoretický kurs medicíny v češtině jako příprava na aprobační zkoušku, která se skládá v češtině.

Kurzy financuje stát a organizují je převážně lékařské fakulty.

6. Přijetí za člena ČLK po složení aprobační zkoušky

ČLK pomáhá svým budoucím členům podle svých možností již před aprobační zkouškou.

7. Po splnění výše uvedených požadavků může lékař(ka) začít pracovat za stejných podmínek jako absolventi tuzemských lékařských fakult.

Nebude docházet k žádné diskriminaci a zároveň bude zajištěna bezpečnost pacientů.

S tímto plánem vyslovila souhlas většina účastníků porady předsedů OS ČLK konané 17.3.2022.

Tento plán jsem konzultoval tento plán s prorektorem UK pro koncepci a kvalitu vzdělávání doc. MUDr. Polákem a dne 21.3.2022 jsem pak tento plán představil na jednání proděkanů pro vzdělávání všech LF. Účastníci s návrhem souhlasili.

Návrh schválila 31.3.2022 jednomyslně Vědecká rada ČLK.

Návrh schválilo 2.4.2022 jednomyslně představenstvo České lékařské komory.

MUDr. Milan Kubek – prezident ČLK